

۲۰۲۱/۰۷/۰۷

داکتر سيد عبدالله کاظم

شبکه‌های اجتماعی تبدیل به قدرت نرم در افغانستان شده‌اند

فیسبوک در عالم اوام، اکنون به حیث وسیله تبلیغاتی وسیع در دست دشمنان وطن قرار گرفته و اشخاصی با هویت‌های نامعلوم و جعلی که اکثر آن از طرف کشورهای همسایه رهبری میشوند، مهمترین وسیله ایجاد نفاق و شقاق ملی و نیز ترور شخصیت‌ها می‌دند شده و هر روز بیشتر از روز قبل فعال و ساحه تخریبات آن گسترده تر شده می‌رود و از این طریق صدمه بزرگ برای ثبات کشور وارد میشود. لطفاً به اخبار جعلی و شرانگیز این صفحه که مغایر به سلامت کشور است، متوجه بوده و از شریک ساختن آن با دیگر دوستان اجتناب نمایند. این نوشته مختصر خبری را به دقت مطالعه فرمائید:

نقش شبکه‌های اجتماعی در شکل دهی افکار عامه در افغانستان

منبع: ایندیندنت تاریخ: 2020/6/7

شبکه‌های اجتماعی تبدیل به قدرت نرم در افغانستان شده‌اند.

در افغانستان ضرب المثلی است که می‌گوید: «خدا کسی را به دهان مردم نیاندازد.» این ضرب المثلی حالا با مقداری تغییر این گونه بیان می‌شود که خدا کسی را به دهان فیس بوک نیاندازد و گرنه فاتحه‌اش خوانده است. به دلیل استفاده گسترده از فیس بوک در شهرهای بزرگ افغانستان، این شبکه اجتماعی تبدیل به طرف و جانب دهنده افکار عامه شده است. روز سه شنبه دو خبر در فیس بوک به شدت داغ شد.

اولی تیراندازی فرزند شانزده ساله یک نماینده مجلس در شهر کابل و دیگری برخورد معاون یک نهاد مهم دولتی در مورد احمدشاه ابدالی موسس سلسه درانی‌ها در افغانستان. در هر دو مورد خبرها به شدت ضد و نقیض بود. به دلیل نبود قانون پیگرد جرایم سایبری، کاربران شبکه‌های اجتماعی بدون واژه‌ها و تعقیب، خبرها را هرگونه که بخواهند اصلاح و پخش می‌کنند.

به طور مثال معاون اداره مستقل ارگان‌های محل که یک نهاد قدرتمند در افغانستان است به دلیل اشتباه املائی در نوشتن عبارت (احمدشاه ابدالی امپراتور افغانستان) که در آن کلمه امپراتور (امپراتور) آمده بود، زیر کلمه خط کشیده و نوشته بود که کلمه امپراتور را تصحیح کنید. همین برخورد کوچک باعث شد تا حتی رسانه‌ها به این مساله بپردازند و هرچه معاون اداره ارگان‌های محل در فیس بوکش توضیح داد که هدف او تصحیح اشتباه املائی بوده، دیگر به گوش کسی فرونرفت. حالا کمپنی برای برکناری معاون ارگان‌های محل به وجود آمده و احتمال دارد به زودی او را از کار برکنار کنند. در مورد فرزند نماینده مردم نیز چنین شد. عکس‌های زیادی از او در فیس بوک به نشر رسید که نشان می‌داد او در حال بازی با تعداد زیادی اسلحه است. حتی رسانه‌های معتبری چون طلوع نیوز نیز به این مساله پرداختند.

در افغانستان رسانه‌های تصویری، شنیداری و چاپی کم کم در مقابل شبکه‌های اجتماعی عقب نشینی می‌کنند. تاثیر روانی شدید این شبکه‌های اجتماعی به حدی شده که جز محدود افرادی که به عملکرد شبکه‌های اجتماعی واقف‌اند، بقیه فکر می‌کنند هر چیزی که در فیس بوک نشر می‌شود واقعی است. داستان حکیم الکوزی و دواي شفابخشش برای بیماران مبتلا به کرونا هم از همین فیس بوک آغاز شد. هجوم مردم به کلینیک‌های حکیم الکوزی برای به دست آوردن چند قطره (شفابخش) به دلیل نشر خبرهایش در فیس بوک بود. وگرنه هیچ رسانه‌ای در آغاز علاقه‌ای به پرداختن به این موضوع نداشت.

آسیب‌های اجتماعی شبکه‌های اجتماعی

باور بی اندازه مردم افغانستان به شبکه‌های اجتماعی به حدی قوی است که سیاستمداران و فعالین اجتماعی، شبکه‌های اجتماعی به خصوص فیس‌بوک را بهترین تریبون برای فعالیت‌هایشان و بهترین ابزار برای تخریب حریف می‌دانند. در زمان مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری، نامزد‌ها در کنار تیمی که فعالیت‌های نامزد‌ها را در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کردند، هر نامزد تعدادی کاربر مخفی داشت که وظیفه‌اش تخریب حریف بود. به این کاربران (فیس بوک چلونکی) یا راننده‌های فیس بوک می‌گویند.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې دليکنيزې ښي پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

بعد مخرب فیس بوک در افغانستان بیشتر از بعد مثبت آن است. به همین دلیل نهاد های اطلاعاتی منطقه که در افغانستان نفوذ کافی دارند از ذهنیت تاثیرپذیر افغان ها از فیس بوک استفاده کافی می کنند. گزارشی منتشر شد که اطلاعات کشور های همسایه هزاران صفحه جعلی را با نام های افغانی در فیس بوک ایجاد کرده اند که کار شان ایجاد تفرقه در میان مردم است. به راستی هم به طور معمول خبر های تشنج آفرین برای نخستین بار توسط همین صفحه های جعلی که هویت پشت سر آن معلوم نیست به نشر می رسد. اما بقیه کار را دیگر خود افغان ها به اندازه کافی پیش می برند.

با این که شبکه های اجتماعی، ابزار قدرتمندی برای نزدیک کردن انسان ها در جهان است. اما متأسفانه در افغانستان این روش متفاوت شده است. حالا شبکه های اجتماعی به شدت نفاق، درگیری و عصبیت های قومی، زبانی، مذهبی و منطقه ای را دامن می زند. به همین دلیل عده ای تلاش دارند تا از شبکه های اجتماعی به خصوص فیس بوک به دور باشند.

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنی پزوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکې په څیر و لولئ